

Această lucrare poate fi vizualizată și online

www.rsonline.ro

Ligia-Monica Cristea, Camelia-Cristina Vlad, Oana-Gabriela Sandu

Teste REZOLVATE pentru reușita la examenul de DEFINITIVARE

Limba și Literatura română și
Matematică – Metodica predării
acestora în învățământul primar

TESTE

Test nr. 1

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ (30 de puncte)

1. Se dă textul:

Copilo, pune-ți mânilor pe genunchii mei.
Eu cred că veșnicia s'a născut la sat.
Aici orice gând e mai încet,
ca și cum nu ți-ar bate în piept
ci adânc în pământ undeva.
Aici se vindecă setea de mântuire
și dacă ți-ai sângerat picioarele
te așezi pe un podmol de lut.
Uite, e seară.
Sufletul satului fâlfaie pe lângă noi,
ca un miros sfios de iarbă tăiată,
ca o cădere de fum din streșini de pae,
ca un joc de iezi pe morminte înalte.

(Lucian Blaga, *Sufletul satului*)

*podmol – mâl, nămol sau teren mîlos

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe:

- a) Despărțiți în silabe cuvântul *mântuire*. **1 punct**
b) Transcrieți din textul dat, un cuvânt cu diftong. **1 punct**
c) Precizați sinonimul cuvântului *încet*. **1 punct**
d) Alcătuiți un enunț în care cuvântul *mei* să aibă o altă valoare morfologică decât cea din textul dat. **1 punct**
e) Precizați funcția sintactică a cuvintelor subliniate în textul dat: *ca un miros*. **1 punct**
f) Transcrieți, din textul dat, o propoziție subordonată, precizându-i felul. **1 punct**
g) Explicați, într-un text de 4-6 rânduri, semnificația versurilor:
Aici orice gând e mai încet, / ca și cum nu ți-ar bate în piept / ci adânc în pământ undeva. **4 punct**

2. Redactați un eseu de 2-3 pagini în care să prezentați tema și viziunea despre lume într-un text epic aparținând lui Ion Creangă sau Ioan Slavici. **20 de puncte**

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea a trei elemente de structură și de limbaj ale textului epic, semnificative pentru textul ales (de exemplu: acțiune, personaje, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final etc.);
- prezentarea modului în care tema se reflectă în textul epic ales prin comentarea a două episoade/secvențe;
- două trăsături care fac posibilă încadrarea textului epic ales într-o tipologie, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului veți primi **16 puncte**.

Pentru **redactarea** eseului veți primi **4 puncte** (*organizarea ideilor în scris, abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *utilizarea limbii literare* – 1 punct; *ortografia, punctuația* – 1 punct; *așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea limitei de spațiu* – 1 punct).

B. MATEMATICĂ (30 de puncte)

1. Se consideră mulțimile $A = \{x \in \mathbb{N} \mid a < x \leq 15, a \in \mathbb{N}\}$ și $B = \{y \in \mathbb{N} \mid y \text{ este divizor al lui } 12\}$.
- a) Pentru $a = 3$, calculați $A \cap B$. **2 puncte**
- b) Pentru $a = 0$, determinați numărul elementelor mulțimii $A \cup B$, precizând totodată explicit elementele mulțimii A . **4 puncte**
- c) Dacă mulțimea A are 10 elemente, determinați numărul elementelor mulțimii C obținută prin intersecția mulțimii A cu mulțimea numerelor naturale pare, precizând totodată explicit elementele mulțimii C . **4 puncte**
2. Se consideră numerele:
 $a = \frac{1}{5}$, $b = \frac{2}{7}$ și $c = 1,5$.
- a) Scrieți numerele a , b și c în ordine crescătoare. **2 puncte**
- b) Calculați produsul dintre numerele b și c . **4 puncte**
- c) Determinați a 2019-a zecimală a numărului b , scriind totodată explicit numărul b ca fracție zecimală. **4 puncte**
3. În rombul $ABCD$, $AB = 12$ cm și $m(\sphericalangle BAD) = 60^\circ$.
- a) Calculați perimetrul rombului $ABCD$. **2 puncte**
- b) Calculați lungimea segmentului BD . **4 puncte**
- c) Demonstrați că $m(\sphericalangle BAD) = \frac{m(\sphericalangle ABC)}{2}$. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE (15 puncte)

Competența specifică *Exprimarea interesului pentru receptarea de mesaje orale, în contexte de comunicare cunoscute* face parte din Programa școlară pentru clasa pregătitoare, *Comunicare în limba română*, aprobată prin OMEN nr. 3418/19.03.2013.

1. În baza competenței date, oferiți două exemple de activități, care se pot derula într-o lecție de consolidare.
2. Având în vedere una dintre activitățile de învățare, arătați cum valorificați audierea unor povești citite / înregistrate / povestite de adulți / copii sau vizionarea unor secvențe din emisiuni pentru copii. Insistați pe următoarele aspecte:
- rolul mijloacelor multimedia;
  - caracterul lor formativ-educativ pe termen lung;
  - argumentele aduse în favoarea utilizării lor la orele de comunicare, la clasa pregătitoare;
  - interactivitatea lecției;
  - raportul între termenii ce îi dau lucrării valoare: corectitudine, concizie, claritate, integralitate;
  - nuanțarea demersului educativ;
  - susținerea lui prin exemple edificatoare.

B. METODICA PREDĂRII MATEMATICII (15 puncte)

Competența specifică *Utilizarea unor denumiri și simboluri matematice (sumă, total, diferență, =, +, -) în rezolvarea și/sau compunerea de probleme* face parte din Programa școlară pentru clasa pregătitoare, *Matematica și explorarea mediului*, aprobată prin OMEN nr. 3418/19.03.2013.

3. În baza competenței date, oferiți două exemple de activități, care se pot derula într-o lecție de consolidare.

4. Având în vedere una dintre activități, arătați cum puteți valorifica oricare dintre aceste situații de învățare: crearea unor probleme simple după imagini date; formularea și rezolvarea unor probleme pornind de la o tematică dată, prin schimbarea numerelor/acțiunilor/întrebării dintr-o problemă rezolvată; schimbarea componentelor unei probleme (date numerice, tematică, acțiuni), fără a i se schimba tipul; transformarea unei probleme de adunare într-una de scădere și invers; transformarea unei probleme prin extinderea sau prin reducerea numărului de operații.

REZOLVĂRI TESTE

Test nr. 1

SUBIECTUL I

A. LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

1.

a) *mân-tu-i-re*

b) *setea*

c) *domol*

d) **Ai mei** au plecat.

Ai mei – pronume posesiv

e) *ca un miros* – complement circumstanțial de mod

f) *dacă ți-ai sângerat picioarele* – propoziție subordonată condițională

g) Versurile accentuează modalitatea prin care este perceput timpul în satul românesc. Epitetul „încet” accentuează lentoarea cu care se desfășoară viața în acest spațiu. Țăranul român se află într-o legătură strânsă, cu natura și, implicit, cu pământul: „adânc în pământ undeva.”

2.

Moara cu noroc, Ioan Slavici

Opera literară „Moara cu noroc” a fost inclusă în volumul de nuvele „Novele din popor” publicat în anul 1881.

„Moara cu noroc” este o nuvelă psihologică deoarece are subiectul concentrat pe conflictul interior al personajului principal al cărui suflet este frământat atât moral cât și spiritual. Nuvela psihologică surprinde personaje care reprezintă diverse medii sociale și care sunt surprinse de o dorință puternică de înavuțire parcurgând astfel un proces de dezumanizare. În plus, apar mijloace de investigare psihologică care analizează stările prin care trec personajele iar în descrierea psihologică sunt folosite monologul interior și dialogul, ca moduri de expunere, introspecția și stilul indirect liber însoțite de notația gesticii și a mimicii. Totodată, opera se încadrează în curentul literar realism deoarece apare perspectiva narativă obiectivă prin nararea la persoana a treia, omnisciența și omniprezența naratorului, verosimilitatea și veridicitatea dar și datorită prezentării societății ardelenesti din ultimele decenii ale secolului al XIX-lea. Sunt prezente și personajele tipice reprezentative pentru o categorie socială: Ghiță reprezintă tipul cârciumarului dornic de îmbogățire, Lică este Sămădăul dar, în același timp și tâlharul, iar Pinteaa, jandarmul.

Titlul operei indică locul în care se desfășoară acțiunea, numele hanului sugerând șansa de îmbogățire a lui Ghiță. În „Moara cu noroc” sunt prezente mai multe teme: dezumanizarea omului determinată de obsesia pentru bani, de dorința de înavuțire, dar și supratema destinului.

Ca în orice nuvelă psihologică timpul și spațiul sunt foarte bine precizate. Cârciuma este așezată într-un loc pustiu, la o răscruce de drumuri. Descrierea inițială a spațiului anticipează deznodământul tragic: „cinci cruci stau înaintea morii”, „locurile rele”. Acțiunea se desfășoară pe parcursul unui an între două repere temporale cu valoare religioasă: de la Sfântul Gheorghe până la Paștele din anul următor.

Cizmarul Ghiță care este nemulțumit de condiția socială pe care o avea într-un sat transilvănean se hotărăște să ia în arendă hanul „Moara cu noroc” fără să țină cont de vorbele bătrânei, mama Anei. La moară apare Lică Sămădăul, cel care conducea zona. Ghiță înțelege că atât timp cât va sta acolo va depinde de Lică. De aceea, intră în afaceri necurate cu el și începe să strângă bani. În același timp Ghiță se înstrăinează treptat de familie, dar în primul rând de soția lui, de Ana. Când este chemat ca martor, în procesul Sămădăului, care este bănuțit că tâlhărise și omorase împreună cu tovarășii lui o femeie și pe copilul ei, depune mărturie falsă. Ghiță începe, însă, să aibă remușcări și îi promite jandarmului Pinteaa că i-l

va da pe Lică. Hotărându-se să plece la Ineu după Pinte, Ghiță îl lasă la han pe Lică, folosind-o pe Ana ca momeală. La întoarcere o ucide pe Ana. Din ordinul lui Lică, Răuț îl omoară pe Ghiță și îi dă foc morii. Pentru a nu fi prins de Pinte, Lică se sinucide sfărâmându-și capul de un stejar.

Perspectiva narativă este una obiectivă. Întâmplările sunt relatate la persoana a treia de către un narator omniprezent și omniscient. Pe lângă perspectiva obiectivă a naratorului apare și tehnica punctului de vedere prin cele două intervenții simetrice ale bătrânei din incipitul („Omul să fie mulțumit cu sărăcia sa, căci, dacă-i vorba, nu bogăția, ci liniștea colibeii tale te face fericit”) și din finalul nuvelei („Așa le-a fost data!...”).

Conflictul central este unul moral, psihologic. Conflictul interior al lui Ghiță evidențiază oscilația între dorința de a rămâne om cinstit și dorința de a se îmbogăți alături de Lică. Conflictul exterior constă în înfruntarea dintre Ghiță și Lică. Fiind un om independent, Ghiță se vede nevoit să accepte colaborarea lui Lică și de aceea echilibrul interior va avea de suferit.

Stilul operei este sobru, fără podoabe, limbajul naratorului și totodată, cel al personajelor valorificând atât limbajul regional, ardelenesc cât și cel popular („bumbi”, „carmajin”, „pieptar”).

Prin conflictul interior și prin frământările din planul conștiinței personajelor, prin temă, prin tipologia personajelor și prin stil, opera „Moara cu noroc” de Ioan Slavici este o nuvelă psihologică de factură realistă.

B. MATEMATICĂ (30 de puncte)

1.

a) $A \cap B = \{4, 6, 12\}$

b) $\text{card}(A \cup B) = 15$

$A = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15\}$

c) Știind că $\text{card}(A) = 10$ ne rezultă că

$a = 5$ și $A = \{6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15\}$

Alegem doar numerele pare din mulțimea A și obținem $C = \{6, 8, 10, 12, 14\}$

2.

a)

$a = \frac{1}{5} = 0,2$

$b = \frac{2}{7} = 0,285714$

și $c = 1,5$

$a < b < c$

b)

$c = 1,5 = \frac{3}{2}$

$bc = \frac{2}{7} * 1,5 = \frac{2}{7} * \frac{3}{2} = \frac{3}{7}$

c)

$b = \frac{2}{7} = 0,285714$

$2019 : 6 = 336$ (rest 3) ceea ce înseamnă că a 2019-a zecimală este 5

3.

a) $P_{ABCD} = 4AB = 4 * 12 = 48 \text{ cm}$

b) $AB=AD = 12 \text{ cm}$ și $m(\sphericalangle BAD) = 60^\circ \Rightarrow \triangle BAD$ este echilateral
Cum $\triangle BAD$ este echilateral $\Rightarrow AB=AD=BD = 12 \text{ cm}$

c) Cum $\triangle BAD$ este echilateral $\Rightarrow m(\sphericalangle BAD) = m(\sphericalangle ABD) = m(\sphericalangle ADB) = 60^\circ$. Același lucru se demonstrează și pentru $\triangle BCD \Rightarrow m(\sphericalangle BCD) = m(\sphericalangle CBD) = m(\sphericalangle BDC) = 60^\circ$

SUBIECTUL al II-lea

A. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE

1) În scopul consolidării, ne desfășurăm activitățile astfel:

- I. În cerc, elevii ascultă povestea *Turtița fermecată*. Ei verbalizează cele reținute urmărindu-i firul. În timp ce reascultă povestea secvențial, coordonați de învățător, ei dialoghează pe marginea punctelor centrale. După formularea învățaturii, copiii sunt dirijați către elementele de vocabular și de fonetică.
- II. În semicerc, școlarii ascultă o poveste în lectura învățătorului, scrisă pentru ei. Momentul de lectură este presărat cu întrebări predictive. La final, copiilor li se cere să identifice tema și morala poveștii, dar și să aleagă un proverb potrivit dintre cele trei citite de învățător. Ulterior, se descriu personajele și atitudinile lor; discuția se centrează pe însușirile pozitive ale eroilor. În încheiere, copiii vizionează câteva secvențe din emisiuni ce promovează aceeași temă: viclenia.

2) Folosind șablonul uneia dintre activitățile prezentate, valorificăm aceste situații de învățare:

În cerc, elevii ascultă povestea populară *Turtița fermecată*. După prima audiție, învățătorul le spune copiilor denumirea activității și obiectivele urmărite pe parcursul său. După a doua audiție, acesta le adresează copiilor întrebările-cheie: Cine? Când? Unde? Ce? Cum? În baza lor, ei verbalizează cele reținute despre: eroi, timp, loc, acțiune, cursul acesteia, morala poveștii.

Apoi, cu sprijinul învățătorului, elevii găsesc setul de cuvinte-cheie. Cei solicitați despart în silabe cuvintele date și identifică sunetele cerute de învățător/de un coleg. Pentru fiecare termen, acei copii spun câte un cuvânt cu sens asemănător și câte unul cu sens opus. Reușita este mai ușor de atins grație cartonașelor cu litere, dublate de imagini corespunzătoare, dar și grație jetoanelor ce înfățișează simboluri; în baza acestora, copiii pot asocia mai repede cuvintele cu sensuri asemănătoare/diferite.

Mai apoi, dirijat de colegi, un elev fixează pe panoul de plută cartonașele ce conțin cuvintele-cheie, precum și etichetele ce le completează. Avându-le dinainte, colectivul are libertatea să schimbe povestea ori la început, ori la sfârșit. Așa deci, în acest sens, iau cuvântul doi-trei copii.

În cele din urmă, efectivul clasei revine asupra materialului audio. După reascultarea poveștii, învățătorul le cere copiilor să redea sunetele auzite, dar și să spună cât de mult le alimentează acestea imaginația. (Expunerea cerințelor este urmată de mențiunea conform căreia sunetele percepute prin mijloace auditive stârnesc mai mult imaginația decât cele percepute pe canale audio-video. În contextul de față și într-un limbaj inteligibil, elevilor li se prezintă avantajele teatrului radiofonic și argumentele pentru care se recomandă acest canal de comunicare și de educare.

Lecția este propice pentru aceste **metode**: povestirea, explicația, exercițiul, problematizarea, conversația de verificare, observația sistematică a conduitelor. Toate înlesnesc aplicarea strategiilor euristice. Valoarea acestor resurse procedurale este dată de stilul învățătorului, dar și de tactul cu care animă fiecare situație de învățare.

Organizarea se face frontal și în cerc; frontal – când: se descrie primul moment organizatoric al zilei, se modifică acțiunea poveștii, se pune în lumină apanajul teatrului radiofonic; în cerc – în timp ce firul discuției se desfășoară pe axa poveștii, precum și în timp ce se caută cuvintele-cheie.

Resursele materiale sunt formate din: USB, boxă, cartonașe tipărite și ilustrate, panou de plută și piuneze. Recuzita le dă copiilor șansa să își valorizeze potențialul existent la nivelul gândirii preoperaționale și achizițiile din perioadele pre- și abecedară.

Combinat optim cu cele procedurale, resursele materiale creează oportunități în considerarea cărora școlarii își folosesc propriile stiluri de învățare, îndeobște stilul auditiv. Ca atare, lecția în sine reprezintă un moment ce fructifică la maximum potențialul acelor copii care acumulează informații prin canale audio. În egală măsură, lecția aduce în prim plan secvențe ce hrănesc imaginația creatoare. Ba mai mult, copiii sunt încurajați să și imite personajele preferate – verbal și scenic.

Gândind la povestea audiată, micuții își folosesc negreșit atenția și memoria voluntară. Ei sunt provocați să redea scenele în succesiunea logică și numele personajelor. Astfel, ei învață să preluceze reprezentările formate la nivel cognitiv.

Reflectând la comportamentele personajelor, ei exersează tehnici de gândire critică, alese în raport cu vârsta. Așa, copiii își dezvoltă și abilitățile socio-afective.

Înainte să încheiem, adăugăm un element fundamental. Activitatea poate mobiliza copiii afectați de dislexie și copiii timorați de vorbirea liberă. Întrebările dirijate și încurajările învățătorului îi ajută să depășească tracul inerent expunerilor în public, dar și să își corecteze eventualele greșeli de exprimare. Așa deci, observăm cum ei aprofundează tehnici de educare a limbajului. În plus, observăm cum fondul muzical îi imprimă lecției o notă ce o ridică la nivel interdisciplinar. Deopotrivă, prin natura sa interactivă, activitatea însuflețește lecția.

Ultimele paragrafe ne arată cât de benefică poate fi intersecția a trei obiecte de studiu (*Comunicare în limba română, Muzică și mișcare, Dezvoltare personală*).

B. METODICA PREDĂRII MATEMATICII

1. În scopul consolidării, ne desfășurăm activitățile astfel:

- A. În microgrupuri, elevii completează spațiile lacunare din enunțurile problemelor date. Pe respectivele spații ei scriu denumiri și simboluri matematice. La final, elevii își rezolvă problemele.
- B. În perechi, cu varii denumiri și simboluri matematice, elevii compun probleme. Pe acestea din urmă le schimbă cu colegii din alte perechi în vederea rezolvării lor. Apoi, în perechi reunite două câte două, ei modifică numerele, acțiunile și întrebările din problemele efectuate. Întrebările sunt menite să extindă sau să reducă numărul de operații. Elevilor li se dă libertatea de a transforma natura problemelor – din adunare în scădere și invers.

2. Pe fondul uneia dintre activitățile prezentate, valorificăm aceste situații de învățare:

- A. Grupați câte patru, elevii extrag din boluri enunțuri pe care trebuie să completeze cu expresiile *cu atât mai mult, cu atât mai puțin* și *în total*. De asemenea, atunci când le rezolvă, ei trebuie să ateste că știu să opereze corect cu simbolurile matematice: =, +, -. Opțional, în fiecare grup, doi dintre membri își pot asuma rolul de evaluator, rol în care corectează problemele rezolvate de ceilalți doi colegi.
- B. În perechi fiind, elevii compun probleme după două-trei imagini tematice, puse la dispoziție pe măsute. Ei introduc în cerințe termeni matematici simpli. (În fiecare pereche, cât de bine stăpânesc elevii tipologia problemei deducem din felul în care formulează întrebările finale.)

După ce elaborează problemele, ei le înmânează colegilor din alte perechi pentru a le rezolva. În clipa aflării rezultatelor, problemele se reîntorc la autorii lor în scopul corectării lor.

Urmează momentul în care perechile se reunesc două câte două la câte o măsuță. Astfel grupați, colegii transformă structura problemelor efectuate, dar și natura lor. În concret, ei modifică numere, acțiuni și întrebări pentru a mări/reduce numărul operațiilor sau pentru a preschimba, de exemplu, o problemă de adunare într-una scădere și invers.

După caz, abordăm **metodele**: explicația, demonstrația, brainstormingul, problematizarea, învățarea prin colaborare și prin descoperire, conversația de consolidare și cea de verificare, *Schimă perechea*, expunerea.

Organizarea se face frontal, în perechi și în microgrup; frontal – la debutul ambelor activități, în timp ce li se oferă explicații, precum și la final, atunci când elevii își prezintă produsele/rezultatele; în perechi sau în microgrup – pe durata respectivelor activități în scopul soluționării problemelor date/compuse.

Resursele educaționale constau în ilustrații și fișe de lucru.

Pe durata întregii activități, copiii își exersează **stilurile de învățare**, fapt le ce ușurează nu doar procesul de sedimentare a cunoștințelor, ci și operarea cu acestea. Pe deasupra, învățătorul are astfel ocazia să descopere și alte stiluri de învățare.

Totodată, copiii își exersează capacitățile de atenție și de imaginație, dar și abilitățile de comunicare.

În concluzie, lecția în sine este una de reinstruire și una de (auto)educare. Copiii sunt liberi: să se exprime în limbajul matematic, să se motiveze reciproc, să fie creativi compunând probleme, să ridice alte probleme pe baza unor întrebări noi, să fie vigilenți, operativi și comunicativi.